

۱۲

امداد خودرو ایران

عیب یابی

جلد ۱

آموزش / تجهیزات تعمیرگاهی / قطعات یدکی

امداد خودرو ایران

تبریکس سر راه نهاد

سلام خدمت شما امدادگران عزیز

اداره آموزش برای رشد و تعالی هرچه بیشتر شما همکاران محترم در زمینه امدادرسانی و ارائه بهترین خدمات در کمترین زمان به حامیان ایران خودرو و تمامی مردم شریف ایران، تصمیم به تهیه و تالیف کتابچه های آموزشی گرفته است تا به شما عزیزان ثابت کنیم همیشه و همه جا در کنار شما هستیم و یاور دستهای پُرتوان شماییم.

بدین ترتیب بعد از کتابچه های سیستم ضد سرقت، سیستم فن خودرو، سیستم های ترمز، سمند و سورن مالتی پلکس، سیستم مالتی پلکس رانا، پژو ۶۰۷ و ۲۰۷ فاز صفر و فاز یک، نودها و جعبه فیوزها در خودروهای مالتی پلکس (سمند، سورن، دنا، رانا و ۲۰۶)، موتور ملی EFV و... دوازدهمین کتابچه تحت عنوان "عیب یابی (جلد ۱)" به حضور محترمان تقدیم می گردد.

باسپاس و درود بی پایان بر شما عزیزان

اموزش تجهیزات تعمیرگاهی / قطعات برقی

احمد بابایی

رئیس اداره آموزش

زمستان ۱۳۹۳

امدادخودرو ایران

پردازش در راه نمایند...

مقدمه

عیب یابی صحیح و منطقی به عنوان اولین مرحله کاری در امداد رسانی از اهمیت فراوانی برخوردار است. و به امدادگران محترم کمک می کند تا رفع ایراد را در کمترین زمان و با کمترین هزینه به نحو مطلوب به انجام رسانند.

بدین منظور اداره آموزش شرکت امداد خودرو ایران اقدام به تهیه و تنظیم این جزو آموزشی نموده که حاصل تجارب و اندوخته های همکارانی است که سالها در زمینه امداد و امداد رسانی فعالیت داشته و بهترین روش‌های عیب یابی را بدست آورده اند.

این اداره سعی خود را نموده است تا مطالبی را که بیشترین کاربرد و فراوانی ثبت امداد را داشته ، مورد بررسی قرار دهد.

امید است که مطالعه این جزو بتواند امدادگران محترم را در دست یابی به اهداف شرکت امداد خودرو ایران یاری نماید.

آموزش/تجهیزات تعمیرگاهی/قطعات بدهی

باتری

باتری وظیفه تولید و ذخیره و تثبیت جریان برق در خودرو را به عهده دارد.

- تولید: واکنش شیمیایی بین صفحات باتری، انرژی شیمیایی را به انرژی الکتریکی تبدیل کرده که جهت روشن کردن موتور و یا استفاده تجهیزات الکتریکی در زمان خاموش بودن موتور مورد استفاده قرار می‌گیرد.

- ذخیره: جریان الکتریکی تولید شده توسط آلترناتور در باتری ذخیره می‌شود.
- تثبیت: ثابت کردن ولتاژ الکتریکی ارسالی به تجهیزات الکتریکی خودرو تا افت ولتاژ و یا افزایش ولتاژ باعث آسیب دیدن آنها نشود.

ولتاژ باتری

ولتاژ هریک از خانه‌های باتری $\frac{2}{2}$ ولت است که در مجموع ولتاژ $\frac{6}{6}$ خانه باتری بایستی $\frac{13}{13}$ ولت باشد و توسط دستگاه تستر باتری باید بتوانیم حدود 3 تا 5 ثانیه حداقل ولتاژ 10 تا 12 ولت را هنگام آمپر کشیدن از باتری داشته باشیم.

آمپر باتری

آمپر باتری مورد استفاده در خودروها باید متناسب با تعداد مصرف کننده‌ها و مقدار آمپر خروجی آلترناتور انتخاب شود بدین صورت که مجموع آمپر مصرف کننده‌ها کمتر از آمپر باتری بوده و آمپر آلترناتور بیشتر از آمپر باتری باشد.

آمپر تولیدی آلترناتور <آمپر باتری> مجموع آمپر مصرف کنند ها

البته بهتر است که آمپر باتری بیشتر نزدیک به مجموع آمپر مصرف کننده ها باشد تا زمان استراحت آلترناتور بیشتر شود.

برخی از علائم خرابی باتری

سیاه شدن صفحات باتری - شارژ نگرفتن باتری - شارژ نگه نداشتن باتری - اضافه شارژ شدن باتری - جوشیدن آب اسید خانه های باتری - افت ولتاژ بیش از حد (کمتر از ۱۰ ولت) هنگام آمپر کشیدن از باتری - پرنور و کم نور شدن چراغ ها - نشتی آب اسید از باتری - ترکیدن باتری - بوی بد باتری - باد کردن بدن باتری - سولفاته شدن مکررسر باتری ها.

برخی از دلایل خرابی باتری

- استفاده نکردن از باطری برای مدت طولانی - اتصال کوتاه شدن قطبین باتری - ریختن الکتروولیت (آب اسید) غیر استاندارد داخل باطری - شارژ بیش از حد باطری توسط دینام - استفاده از مصرف کننده های با آمپر بالا مانند سیستم های صوتی - خرابی استارت به نحوی که موتور استارت شدت جریانی بیشتر از شدت جریان باطری مصرف کند.

اصول ایمنی که در هنگام کار بر روی باتری بایستی رعایت گردد:

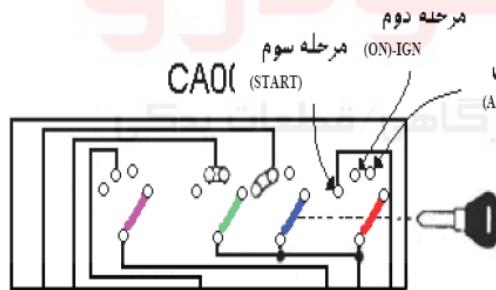
- برای مشاهده و چک کردن آب اسید باتری باید از نور ایجاد شده توسط لامپ استفاده شود. (از نور ایجاد شده توسط شعله آتش جدا خودداری فرمائید.)
- از ایجاد جرقه بین قطب های مثبت و منفی اکیدا خودداری گردد.
- ضربه خوردن بدن باتری - قرار دادن اجسام فلزی و هادی جریان برق بر روی باتری - جا به جا نبستن کابل های مثبت و منفی - قراردادن عایق برروی کابل

ثبت باتری - محکم کردن بستهای نگهدارنده باتری - در موقعی که موتور سنگین استارت میخورد از نگهداشتن استارت خودداری شود - اطمینان از سفت بودن کابل ثبت و منفی.

سوئیچ

کلید اتصال تجهیزات الکتریکی خودرو به باتری میباشد. که از چهار کانکتور اصلی بشرح زیر تشکیل شده است.

- ۱ BAT کانکتوری است که برق اصلی از باتری به آن وصل شده است.
- ۲ ACC کانکتوری است که برق مصرف کننده های الکتریکی داخل اتاق خودرو را تامین می کند.
- ۳ IGN کانکتوری است که برق تجهیزات الکتریکی موتور را تامین می کند و جهت روشن شدن موتور وصل بودن این کانکتور به برق باتری الزامی میباشد.
- ۴ ST کانکتوری است که برق اتوماتیک استارت را تامین میکند

لازم به ذکر است که در زمان وصل شدن مدار استارت، مدار ACC موقتا قطع می شود.

جهت یکسره کردن و روشن کردن موتور از پشت مغزی سوئیچ ابتدا توسط تست لامپ برق باتری را پیدا کرده . و سپس این برق را به تک تک سیم ها وصل می کنیم هر سیمی که برق پشت آمپر را روشن کند برق IGN محسوب می شود، آن را

به برق باتری وصل می کنیم سپس سیم مربوط به اتوماتیک استارت را به صورت لحظه‌ای به برق باتری وصل نموده و پس از استارت خوردن و روشن شدن موتور آن را جدا می کنیم. قابل توجه است که قبل از انجام این کار باید از باز بودن قفل فرمان اطمینان حاصل نماییم و در خودرو های با سیستم ایموبلایزر باید تگ سوئیچ به آنتن ترانسپوندر نزدیک شود.

استارت

مотор الکتریکی است که به دستور راننده و قرار گرفتن سوئیچ در حالت فنریت با استفاده از نیروی الکتریکی باتری چرخش میل لنگ را جهت روشن شدن موتور تأمین میکند.

استارت از دو قسمت اصلی تشکیل

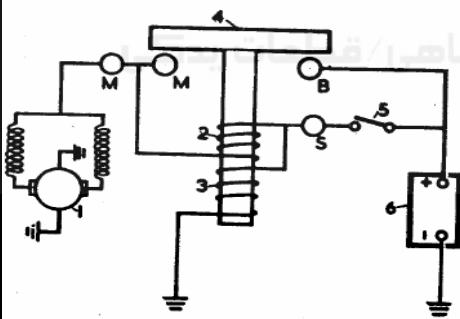
شده:

۱- اتوماتیک استارت

۲- موتور الکتریکی استارت

اتوماتیک استارت دارای دو عدد بوبین

(نگهدارنده و کشنده) است که با برق ارسالی از سوئیچ کار می کند و به دستور راننده وظیفه درگیر کردن دنده استارت و همچنین وصل مدار برق اصلی موتور استارت را به عهده دارد. موتور الکتریکی استارت با استفاده از

- ۱- آرمیهر
- ۲- سیم پیچ جریان
- ۳- سیم پیچ ولتاژ
- ۴- کلید مناطقی
- ۵- سوئیچ اصلی
- ۶- باتری

برق باتری وظیفه چرخاندن میل لنگ و روشن کردن موتور را بعهده دارد.

لازم به ذکر است که در زمان استفاده استارت از نیروی الکتریکی باتری بعلت اینکه موتور استارت قوی ترین مصرف کننده بوده و آمپر زیادی از باتری می کشد. مصرف کنند های داخل اتاق خودرو تو سط مکانیزم سوئیچ از مدار باتری جدا شده و پس از روشن شدن موتور مجدداً مدار مصرف کننده داخل اتاق وصل می شود این عملیات جهت جلوگیری از آسیب دیدن مصرف کننده ها و همچنین تأمین برق با شدت جریان مناسب برای موتور استارت انجام می شود.

نکته: برق مصرف کننده های موتور هنگام استارت خوردن باید وصل باشد تا منجر به روشن شدن موتور گردد.

برخی از علائم خرابی استارت:

دود و بوی سوختن سیم از ناحیه استارت - داغ شدن بیش از حد کابل منفی باتری - سنگین استارت خوردن موتور بدون آنکه موتور گیر مکانیکی داشته باشد و یا باتری خراب باشد - ضعیف شدن برق چراغ های پشت آمپر در هنگام استارت زدن - ترکیدن باتری هنگام استارت زدن - شنیدن صدای تدقیق هنگام استارت زدن و استارت نخوردن موتور

برخی از دلایل خرابی استارت:

- گیر مکانیکی موتور به نحوی که موتور به سختی استارت بخورد.
- خرابی دنده استارت و درگیر نشدن با دنده فلاپیول
- خرابی اتوماتیک استارت و دوشاخه اتوماتیک استارت و درگیر ماندن دنده استارت با دنده فلاپیول

- باتری کمکی بصورت سری به نحوی که برق با ولتاژ ۲۴ ولت به موتور استارت برسد. در این حالت امکان آسیب دیدن ECU موتور نیز وجود دارد.
- گیر کردن کلید به قاب فرمان و یا خرابی مغزی سوئیچ به نحوی که دنده استارت با دنده فلاپیویل درگیر بماند.
- اتصال سیم اتوماتیک استارت به برق اصلی پشت استارت و درگیری دنده استارت با دنده فلاپیویل در زمان روشن بودن موتور.

آلترناتور

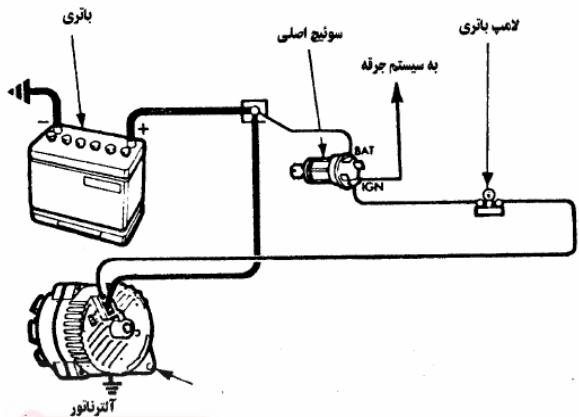
یک مولد برق است که انرژی مکانیکی را به انرژی الکتریکی تبدیل می کند بدین صورت که نیروی مکانیکی موتور توسط تسمه آلترناتور از میل لنگ به آلترناتور انتقال پیدا کرده و چرخش آلترناتور برق تولید می کند و جهت ذخیره به باطری ارسال می شود.

آلترناتور از دو قسمت تشکیل شده:

۱- روتور واستاتور ۲- آفتابامات

روتور و استاتور

روتور و استاتور وظیفه تولید جریان برق را به عهده دارند. سیم پیچ متحرک روتور، نیاز به برق تحریک دارد تا میدان مغناطیسی در آن ایجاد شده و چرخش آن داخل سیم پیچ ثابت استاتور، باعث می شود که خطوط میدان مغناطیسی توسط سیم پیچ استاتور قطع شده و جریان برق جهت شارژ باتری تولید شود.

آفاتمات

برق تولیده شده توسط استاتور آلتـرـنـاـتـور از طریق آفاتمات آلتـرـنـاـتـور به باتری ارسال می شود. وظیفه آفاتمات تنظیم ولتاژ و جریان خروجی ، کنترل نوسانات برق ، قطع شارژ آلتـرـنـاـتـور در زمان شارژ کامل باتری هنگام روشن بودن موتور و نیز اجازه ندادن به برگشت برق از باتری به آلتـرـنـاـتـور در موقع خاموش بودن موتور می باشد.

برخی از علائم خرابی آلتـرـنـاـتـور

شارژ بیش از حد باتری - شارژ کم باتری - در هنگام سوئیچ بسته یا موتور روشن چراغ شارژ باتری روشن باشد - در زمان سوئیچ باز چراغ شارژ باتری خاموش باشد - کم نور و پر نور شدن چراغ ها در زمان روشن بودن موتور - ولتاژ خروجی آلتـرـنـاـتـور زیر $14\frac{4}{5}$ ولت باشد - زمانی که موتور روشن است اگر سر باتری برداشته شود موتور خاموش شود (بهتر است حتی المقدور این کار را انجام ندهیم) - خاموش کردن موتور در هنگام حرکت و استارت نخوردن آن بعد از خاموش شدن - داغ شدن بدنه آلتـرـنـاـتـور در زمان موتور خاموش و تخلیه شارژ باتری

نکته: اگر با ایجاد ضربه بر روی آلترناتور شارژ آن وصل شود احتمال کوتاه شدن ذغال های آلترناتور و یا گیر کردن فنر ذغال ها وجود دارد.

برخی از دلایل عدم شارژ آلترناتور:

تمام شدن زغال های آلترناتور - قطع برق تحریک آلترناتور - پاره شدن تسسمه آلترناتور - سوختن فیوز برق تحریک آلترناتور - شل بودن اتصالات پشت آلترناتور - خرابی کابل مثبت آلترناتور به باتری - سوختن آفتابات آلترناتور - سوختن دیودهای آفتابات آلترناتور - خرابی بلبرینگ آلترناتور و گیرپاژ کردن فولی آلترناتور - اتصال کوتاه شدن سیم تحریک آلترناتور - جابجایی قطب ها باتری - قطع شدن کابل مثبت و روشن بودن طولانی مدت موتور در این حالت - شارژ نگرفتن باتری معیوب - استفاده از مصرف کننده های با آمپر بالاتر از آمپر آلترناتور و باتری.

نحوه تست آلترناتور

- در زمان سوئیچ باز اگر تسسمه آلترناتور را در بیاوریم و پولی آلترناتور را با دست بچرخانیم باید حالت درگیری و پله پله چرخیدن آن را احساس کنیم. این تست نشانه مغناطیسی شدن سیم پیچ روتور می باشد و روش ساده تری نیز برای امتحان کردن آن وجود دارد به این صورت که اگر در حالت سوئیچ باز پیچ پولی آلترناتور اجسام فلزی را جذب کند یعنی برق تحریک به آلترناتور رسیده و حالت مغناطیسی روتور را ایجاد کرده است.
- شارژ آلترناتور را از پشت آلترناتور توسط دستگاه مولتیمتر اندازه گیری می کنیم با یستی ۱۴/۷ ولت خروجی داشته باشد.
- برق تحریک بر روی سیم تحریک پشت آلترناتور وجود داشته باشد.

- ۴- پولی آلترناتور گیر مکانیکی نداشته و براحتی بچرخد.
- ۵- کابل مثبت آلترناتور به باتری قطعی نداشته و یا کابل نیم سوز نشده باشد.
- ۶- در زمان موتور روشن اگر سر باتری را برداریم موتور نباید خاموش شود.

سیستم خنک کننده

موتورهای درون سوز نیاز به خنک کاری دارند تا حرارت موتور بیش از حد بالا نرود بدین منظور در اکثر موتورهای درون سوز از آب به عنوان سیال جهت انتقال حرارت از موتور به محیط اطراف استفاده شده است. جهت سرعت بخشیدن به این انتقال حرارت از رادیاتور آب استفاده شده و چرخش آب بین موتور و رادیاتور توسط واتر پمپ انجام می شود و سیستم فن با ایجاد جریان هوا بر روی رادیاتور باعث انتقال حرارت بهتر و سریعتر می شود. در ضمن در مدار آب قطعه ای به نام ترمومتر وجود دارد که در زمان سرد بودن موتور مسیر جریان آب را بین رادیاتور و موتور می بندد تا موتور زودتر به دمای بھینه کار کرد خود برسد.

سیستم فن

سیستم فن تشکیل شده است از سنسور دمای آب ، کنترل یونیت فن یا ECU ، رله های فن ، فیوزهای فن و موتور فن ها. در این سیستم سنسور دمای آب اطلاعات مربوط دمای آب را به ECU و یا یونیت فن اعلام میکند و ECU یا یونیت فن نیز با توجه به دمای آب تعریف شده جهت راه اندازی سیستم فن با ارسال برق منفی به رله های فن آنها را تحریک کرده و رله های فن مدار برق اصلی موتور فن ها را وصل می نمایند تا

موتور با دمای کنترل شده به کار خود ادامه دهد در نتیجه ایراد سیستم فن باعث بالا رفتن دمای موتور و جوش آوردن آن می شود.

برخی از علائم خرابی سیستم فن

- جوش آوردن موتور
- دیر عمل کردن فن ها
- بالا رفتن دمای آب از حالت عادی
- یکسره شدن فن ها در دور تند و کند و افت دمای آب و بالا رفتن مصرف سوخت و خالی شدن شارژ باتری
- بالا رفتن دمای آب در هنگام کولر گرفتن
- سوختن فیوزهای فن در هنگام عملکرد فن ها
- روشن شدن بی دلیل چراغ استپ و آب
- قطع کردن بی دلیل و ناگهانی کمپرسور کولر
- صدای غیر عادی در هنگام عمل کرد فن ها

برخی از دلایل عدم عملکرد سیستم فن

- سوختن فیوزهای فن و عدم عملکرد فن و جوش آوردن موتور در موقعی که با سوختن فیوزهای فن مواجه هستیم باید گیر مکانیکی موتور فن ها و یا نیم سوز شدن موتور فن ها و یا اتصالی سیم کشی فن ها را بررسی کنیم.

- خرابی رله های فن که باعث میشود مدار برق اصلی فن ها قطع و یا وصل نشده و در نتیجه عدم عملکرد فن ها و یا یکسره شدن فن ها و یا عدم عملکرد دور تند و کند فن ها را داشته باشیم.
- اتصال کوتاه شدن و یا گیر مکانیکی در سیستم فن هایی که دو موتور فن دارند باعث رفتن موتور فن سالم بر روی دور تند می شود.
- گیر مکانیکی پروانه فن در سیستم تک موتور فن ممکن است باعث سوختن مقاومت فن - فیوز فن و یا موتور فن شود که باید پس از رفع گیر این قطعات تک به تک مورد بررسی قرار گیرند.
- خرابی فشنگی آب باعث رفتن فن ها به روی دور کند و یا دور تند شده و یا چراغ آب و استپ روشن شود و در بعضی از خودروها مثل موتور ملی باعث روشن شدن چراغ چک و بالارفتن مصرف سوخت و بد کار کردن موتور می شود.
- روشن شدن چراغ آب واستپ هنگام عملکرد فن ببروی دور کند یا تند که علت آن عدم عملکرد یکی از دورهای کند یا تند فن می باشد.
- در هنگام عملکرد فن ها و یا استفاده از مصرف کننده های دیگر مثل چراغهای جلو آمپر آب بالا می رود ولی چراغ آب و استپ روشن نمی شود در این حالت باید اتصالات بدنه ها را چک کرد.
- در صورتی که هنگام گرفتن کولر خودرو جوش می آورد باید سوئیچ ۳ مرحله ای کولر و یا گاز کولر و یا برق بعد از سوئیچ رله های فن را بررسی نمود.
- خرابی ECU یا یونیت فن که باعث می شود فن ها عمل نکرده و یا در دمای بالاتر یا پایین تر عمل کنند و یا فن ها بصورت یکسره در دور کند و تند عمل کنند و چراغ آب و استپ روشن شود.

بخی از عیوب سیستم فن در خودروهای خانواده پژو

*دور گند فن عمل نمی کند

- ۱- بازدید از جعبه فیوز کالسکه ای ۲- بازدید از رله های A یا C و برق مثبت و منفی دریافتی رله ها ۳- سنسور دمای آب ۴- کنترل یونیت فن و ارتباط بین یونیت فن تا رله A

*دور گند فن عمل نمی کند

- ۱- بازدید از جعبه فیوز اصلی ۲- بازدید از سوئیچ موتور و یا برق بعد از سوئیچ رله های فن ۳- بازدید از ECU و ارتباط آن با رله های B و C ۴- سنسور دمای آب ۵- بازدید از سیستم کولر(کلید کولر و سوئیچ سه کاره و مقدار فشار گاز کولر) و بررسی ارتباط کولر با ECU موتور.

*فن یکسره دور گند کار می کند

- ۱- بازدید از رله A ۲- بازدید از ECU موتور ۳- بازدید از سوئیچ سه مرحله ای کولر ۴- بازدید از اتصال کوتاه شدن دسته سیم مربوط ECU تا رله A ۵- سنسور دمای آب.

*فن یکسره دور گند کار می کند

- ۱- بازدید از سوئیچ سه مرحله ای و بالا بودن فشار گاز کولر.
 ۲- بازدید از ECU موتور
 ۳- سنسور دمای آب
 ۴- باز دید از اتصال کوتاه شدن دسته سیم مربوط ECU تا رله B و C

* هنگام رفتن فن بر روی دور تُند موتور فن A از کار می‌افتد

- رله C بازدید شود.

* هنگام راه اندازی دور کند و یا رفتن بر روی دور تُند فیوز داخل جعبه فیوز کالسکه ای می‌سوزد

۱- آمپر کشیدن بیش از حد موتور فن ها (ایراد مکانیکی)

۲- رله C

* آمپر آب در هنگام استفاده از مصرف کننده ها بالا می‌رود ولی چراغ استپ و آب روشن نمی‌شود

- اتصالات بدنہ مرتبط بررسی شود

* در هنگام عملکرد فن در دور گُند یا تُند چراغ استپ و آمپر آب روشن می‌شود

۱- بررسی سنسور دمای آب ۲- بازدید از ECU

نکته: با وجود ایراد در دور تُند فن هنگام کار کردن در دور گُند چراغ استپ و آمپر آب روشن می‌گردد.

* در هنگام استفاده از کولر خودردو جوش می‌آورد

- ۱- بازدید از گاز کولر
- ۲- بازدید از سوئیچ سه مرحله ای
- ۳- بررسی برق بعد از سوئیچ رله های فن

*در سربالایی و ترافیک خودرو جوش می آورد

- بازدید از ترموموستات
- بازدید از واتر پمپ و گرددش آب
- بررسی رادیاتور و هوای گیری و بازدید ضد یخ

* در هوای سرد و سرعت های بالا آمپر آب پائین می رود و چراغ استپ و آب روشن است و فن یکسره در دور نند کار می کند .

- نداشتن ترموموستات و یا باز ماندن ترموموستات مورد بررسی قرار گیرد.

در ضمن این ایجاد در خودروی ۲۰۶ نیز به این صورت مشاهده می شود تنها با این تفاوت که آمپر آب بالا می رود.

*در سمند موتور ملی برق مثبت رله های فن از طرف رله دوبل تامین می گردد و برق رله پمپ بنزین و سنسور موقعیت میل سوپاپ نیز از همان پایه رله دوبل تامین می گردد به همین دلیل اتصال کوتاه شدن و یا آمپر کشیدن هر کدام از رله های فن می تواند در روشن شدن و یا بد کار کردن این خودرو تاثیرگذار باشد.

آموزش / تجهیزات تعمیرگاهی / قطعات یعنی

انواع کنترل یونیت ها (ECU ها) در خودروهای انژکتوری

در خودروهای انژکتوری از تعدادی ECU (کنترل یونیت) در سیستم های مختلف خودرو استفاده شده است که می توان ECU موتور را به عنوان اصلی ترین آنها معرفی کرد.

ECU موتور بعنوان فرمانده و مرکز کنترل عمل کرده و با دریافت اطلاعات از سنسورها و طبق برنامه ریزی که بر روی آن شده است تصمیمات لازم را اتخاذ نموده و دستورات مورد نیاز را جهت عملکرد عملگرهای مختلف به آنها ارسال می نماید. تا در نتیجه روشن شدن موتور و بهترین عملکرد برای خودرو حاصل گردد.

حافظه ECU موتور از دو قسمت تشکیل شده

۱- حافظه دائم: اطلاعات و برنامه ریزی می باشد که کارخانه سازنده بر روی ECU ایجاد می کند و غیر قابل تغییر است و براساس آن شرایط راه اندازی موتور مهبا می شود و با قطع برق خودرو (برداشتن سر باتری) از بین نمی رود.

۲- حافظه موقت: قسمتی از حافظه می باشد که توسط حافظه دائمی ایجاد می شود و اطلاعات سنسور ها و آخرین عملکرد عملگرها و خطاهای سیستم در آن ثبت می شود.

تشخیص انواع ECU ها در خودروهای مختلف از طریق مشخصات ظاهری

انواع ECU در خودروهای بژو ۴۰۵ و بژو بارس و سمند با موتور XU7

- **Magneti marelli**: تک سوکت، ریل سوخت و منیفولد یک پارچه، فشارشکن روی ریل شکن روی ریل سوخت، پمپ بنزین خارج باک، یونیت فن دارد و پاشش چهار انژکتور با هم می باشد.
- **SL96**: تک سوکت، ریل سوخت و منیفولد یک پارچه، فشارشکن روی ریل سوخت، پمپ بنزین خارج باک، یونیت فن دارد و پاشش انژکتورها بصورت ۲ به ۲ می باشد.
- **S2000**: سه سوکت، ریل سوخت و منیفولد یک پارچه، فشارشکن روی ریل سوخت، پمپ بنزین خارج یا داخل باک، یونیت فن دارد و پاشش انژکتورها بصورت ۲ به ۲ می باشد.
- **LC S2000**: سه سوکت، ریل سوخت و منیفولد یک پارچه، فشارشکن روی ریل سوخت، پمپ بنزین داخل باک، یونیت فن ندارد (وظیفه یونیت فن به عهده ECU قرار گرفته) و پاشش انژکتورها بصورت ۲ به ۲ می باشد.
- **ILC S2000**: سه سوکت، ریل سوخت و منیفولد یک پارچه و جای فشارشکن روی ریل سوخت خالی است، پمپ بنزین و فشارشکن داخل باک، یونیت فن ندارد و پاشش انژکتورها بصورت ۲ به ۲ می باشد.
- **SLC S2000**: سه سوکت، ریل سوخت به صورت مجزا والف هواگیری ریل سوخت به سمت باتری، پمپ بنزین و فشارشکن داخل باک، یونیت فن ندارد و پاشش انژکتورها بصورت ۲ به ۲ می باشد.

- **Bosch ۷.۴.۴:** سه سوکت، ریل سوخت به صورت مجزا والف هوایگیری ریل سوخت به سمت بالا (درب موتور)، پمپ بنزین و فشار شکن داخل باک، یونیت فن ندارد و پاشش انژکتورها بصورت ۲ به ۲ می باشد.
- **Siemens:** تک سوکت، ریل سوخت به صورت مجزا و فلزی، پمپ بنزین و فشار شکن داخل باک، یونیت فن ندارد و پاشش انژکتورها بصورت تک به تک می باشد.
- **Ssat:** جای دو کانکتور روی آن قرار دارد که داخل یکی از کانکتورها خالی می باشد (از یک کانکتور استفاده نشده) یونیت فن ندارد، ریل سوخت مجزا، پمپ بنزین و فشار شکن داخل باک قرارداد و پاشش انژکتورها به صورت تک به تک می باشد.

انواع ECU در خودروی پژو ۲۰۶ با موتور ۳TU:

- **۳E:** سه سوکت دریچه گاز سیمی در دو نوع ۳F و ۳E
- **Valeo:** سه سوکت دریچه گاز برقی

انواع ECU در خودروی پژو ۲۰۶ با موتور ۵TU:

- **Bosch ۷.۴.۴:** در تولیدات قبل از سال ۸۵ از این نوع ECU استفاده می شده و دریچه گاز آنها از نوع برقی و درپوش آن خار نگهدارنده دارد.
- **Bosch ۷.۴.۵:** خودروهای ۲۰۶ که از ابتدای سال ۸۵ به بعد تولید شده اند دارای ECU بوش ۷.۴.۵ بوده و در دریچه گاز برخی آنها نیز تفاوت ظاهری ایجاد شده (از نوع پرسی می باشد).

- **Valeo-j۳۵:** در تولیدات پژو ۲۰۶ SD دوگانه سوز (۷۲ و ۷۱۰) با موتور ۵TU استفاده شده است.

انواع ECU در خودروهای پژو ۴۰۵ و پژو پارس و سمند با موتور TU5:

- **Bosch ۷.۴.۴:** سه سوکت دارد و در تولیدات پژو ۴۰۵ و پژو پارس و سمند با موتور TU5 از ECU بوش ۷.۴.۴ استفاده شده که با ECU بوش ۷.۴.۴ پژو ۲۰۶ تفاوت دارد و قابلیت نصب به جای یکدیگر را ندارند ولی دریچه گازهای برقی آنها با پژو ۲۰۶ مشترک و مشابه می‌باشد.
- **Bosch ۷.۴.۵:** سه سوکت دارد و در پژو پارس اتومات با موتور TU5 از این نوع ECU استفاده شده است.
- **Siemens:** تک سوکت، ریل سوخت به صورت مجزا و فلزی، پمپ بنزین و فشار شکن داخل باک، یونیت فن ندارد و پاشش انژکتورها به صورت تک به تک می‌باشد.

انواع ECU در خودروهای رانا و پژو ۲۰۶ جدید با موتور TU5:

- **Siemens:** در خودروی رانا و ۲۰۶ جدید با موتور TU5 از این نوع ECU استفاده شده که تک سوکت میباشد این ECU با ECU زیمنس موتور XU7 متفاوت میباشد و نوع دریچه گاز سیمی است.

انواع ECU در خودروهای پژو ROA و پژو RD:

- **SL96:** تک سوکت، فشار شکن روی ریل سوخت، پمپ بنزین زیر باک و یونیت فن دارد.
- **S200:** سه سوکت، فشار شکن روی ریل سوخت ، پمپ بنزین داخل و یا خارج باک و یونیت فن دارد.
- **Siemens:** تک سوکت، فشار شکن و پمپ بنزین داخل باک و یونیت فن ندارد.

انواع ECU در خودروی پیکان و پیکان وانت:

- SL۹۶: تک سوکت ، فشار شکن روی ریل سوخت ، پمپ بنزین زیر باک و محل قرار گیری ECU زیر داشبورد سمت راست (سمت شاگرد) می باشد
- S۲۰۰: سه سوکت ، فشار شکن روی ریل سوخت ، پمپ بنزین داخل و یا خارج باک می باشد.
- Siemens: تک سوکت، فشار شکن و پمپ بنزین داخل باک و در خودروی پیکان وانت استفاده شده است.

انواع ECU در خودروهای پژو پارس ELX با موتور ۱۶ سوپاپ زانتیا:

- Bosch MPV.۳: تک سوکت برای موتور ۱۶ سوپاپ پژو پارس ELX استفاده می شود.

انواع ECU در خودروی پژو پارس ELX با موتور XUM:

- Siemens: تک سوکت، ریل سوخت آن فلزی و ورودی ریل سوخت وسط ریل نصب شده است و منیفولد هوا تغییر کرده است.

انواع ECU در خودروی سمند موتور ملی و خودروی دنا با موتور EF7:

- Bosch ۷.۴.۹: سه سوکت، در خودروهای دوگانه سوز استفاده می شود، پاشش و جرقه را بصورت تک به تک اجرا می کند و دریچه گاز برقی است.
- زیمنس: تک سوکت است و معمولا در خودروهای بنزین سوز استفاده می شود و دریچه گاز سیمی می باشد.

انواع ECU در خودروی L۹۰ با موتور K4M

• Siemens EMS۳۱۳۲: تک سوکت و در خودرو های بنزین سوز و دوگانه سوز

با هم فرق دارند

انواع ECU در خودروی سوزوکی با موتور (۲۰۰A)

• Denso: دو سوکت ۶۰ پایه دارد و با توجه به نوع گیربگس اتوماتیک یا گیربکس دستی و شماره فنی آن قابل تشخیص است.

انواع ECU در خودروی سوزوکی با موتور (۲۴۰B)

• Denso: دو سوکت ۶۰ پایه دارد و با توجه به نوع گیربگس اتوماتیک یا گیربکس دستی و شماره فنی آن قابل تشخیص است.

انواع ECU در خودروی کیزاشی با موتور بهینه شده (۲۴۰B)

• Denso: دو سوکت ۶۰ پایه دارد و با توجه به نوع گیربگس اتوماتیک یا گیربکس دستی و شماره فنی آن قابل تشخیص است.

انواع ECU در خودروی ۴۰۷ با موتور EW10A

• Magneti marelli ۶LPB: سه سوکت دارد و در نمونه موجود در ایران فقط ازاین نوع ECU استفاده شده است.

اداره آموزش امداد خودرو ایران

تیمه کنندگان:

علیرضا موسی پور، عباس صادق پور و محمدی فراهانی

زمستان ۱۳۹۳

امداد خودرو ایران

میجکسون در راه نصیح صاند...